

Vizuális kultúra

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik.

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködik a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell készíteniük, amely egy műalkotásból és a hozzá tartozó alkotói naplóból áll. Minden versenyző **csak egyetlen pályamunkával** vehet részt a versenyen, kiválasztva egyet az alábbiakban megadott területek, és a hozzájuk tartozó feladatok közül.

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott – maximum 8 **betűkarakterből álló**, – kifejezést alkalmas módon rá kell vezetni a pályamunkára – a műre és annak minden nyomtatott és elektronikus összetevőjére (alkotói napló, stb.) –, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajtuk feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **5. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező az **5. sz. melléklet** használata! Kívül a borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A pályamunkák felterjesztéséről az iskola igazgatójának kell gondoskodnia a következők szerint: a pályamunkák hármasságát (1. a jeligés boríték, 2. az elkészített műalkotás, 3. az alkotói napló) a sajátos jelleg miatt **versenyzőnként külön-külön csomagban**, leadásra, postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva kell eljuttatni az alább megjelölt határidőig. **A postai illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR).** A csomagolásokon az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV vizuális kultúra pályamunka".

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A verseny három területen (képzőművészeti alkotás, kommunikatív tervezés, tárgyalkotás/iparművészet) zajlik.
- A műalkotások mérete: kép legnagyobb oldala legfeljebb 50 cm; szobor, tárgy vagy térbeli makett legnagyobb mérete legfeljebb 40 cm lehet. A műalkotást bemutatható formában, szükség esetén paszpartúrázva (leghosszabb oldal legfeljebb 70 cm), esetleg egyszerű keretben, **üveg nélkül** kell beküldeni. Összetett művekhez, sorozatokhoz kiállítási terv javasolt. Térbeli alkotást eredetiben vagy makett formában kell beadni (fotó nem elég).
- Az alkotói napló képekkel együtt legfeljebb 10 oldalas, maximum A/4-es méretű lehet. A kiállításon való bemutatás miatt javasoljuk, hogy a lapok **egyoldalusak és sérülésmentesen bonthatók** legyenek.
- A méretnek, darabszámnak és a csomagolási előírásoknak nem megfelelő alkotások nem vehetnek részt a versenyben.

- A pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.
- **A munkanaplókat a versenyzők nem kapják vissza, mivel a dokumentáció részét képezi, ezért beküldés előtt javasoljuk másolat készítését.**
- **A verseny résztvevőinek alkotásai és alkotói naplói az interneten, vagy oktatási céllal más fórumon közlésre kerülhetnek.**

A verseny anyaga:

Első forduló

- Műalkotás készítése (elérhető pontszám 70 pont).
- Alkotói napló a műalkotáshoz, amely tartalmazza a röviden összefoglalt alap gondolatot és az alkotás terveit, variációit, vázlatait, háttéranyagait (elérhető pontszám 10 pont).

Összefoglaló téma: „Világító hagyomány”

Határainkon átívelő tájegységeink népeinek tárgyi és szellemi értékei, mindennapi gyakorlati és díszítő tevékenysége, valamint történetei, szokásai, dallamai, táncai rendkívül gazdagok voltak. Mióta ez a világ egyre jobban a múltba merül, nem hagyja nyugodni a művészeket, így a kép- és tárgyalkotókat sem a vágy, hogy mindebből, amit lehet, megmentsenek, megőrizzenek, és ha lehet, beépítsenek a jövőnkbe. Mindez versenyzőink számára is izgalmas, méltó és kihívó feladat, akár úgy, hogy saját környezetüknek valamilyen néprajzi elemét dolgozzák fel.

Az első forduló választható területei és feladatai:

1. Képzőművészeti alkotás

Választható:

- a)** Készítsen olyan **alkotást**, amelyben művészi formában fejezi ki a témával kapcsolatos ismereteit, érzéseit, mondanivalóját. Az alkotások megidézhetik valamelyik tájegység népi életének, kultúrájának, mindennapjainak és ünnepeinek tárgyi és szellemi örökségét.

A műfajok, anyagok és technikák közül szabadon lehet választani. Beküldhető grafika (egyedi vagy sokszorosított), festmény, fotó, plasztika. Készíthető mű a kortárs képzőművészet műfajaiban is, így beküldhető pl. environment, installáció grafikai minőségű terve vagy az elkészült alkotás fotódokumentációja. Ha sorozatot készít, akkor az legfeljebb öt darabból állhat.

- b)** **„Képregény”**

A szellemi népi kultúra (népszokások, hiedelemvilág, népköltészet, zene, tánc stb.) szabadon választott témájából készítsen **képregényt**. A megközelítés lehet komoly, de humoros is.

A fekete-fehér tónusos vagy színes képregény mérete legfeljebb három A/3-as álló vagy fekvő oldalból állhat, a cím és szöveg stílusa illeszkedjen a képek stílusához. Készülhet szabadkézzel és/vagy számítógéppel.

2. Kommunikatív tervezés

Választható:

- a) Tervezzon **idegenforgalmi prospektust vagy ismeretterjesztő kiadványt (magazin) cikket** valamilyen népművészeti dologról (épület, használati tárgy, szakrális és dísz tárgy stb.) vagy folklorisztikus eseményről, kiállításról, programról. Fotóban és/vagy rajzban mutassa be az adott dolog, esemény jellegzetes formáját, létrehozását, cselekményét. A oldalak tartalmazhatnak megformált szöveget is.

A formátum, méret szabadon választható, de legalább 4 oldalas és legfeljebb A/3 méretű lehet. Az anyagok, eszközök, technikák közül szabadon választhat.

Beadandó: a kész munka méret- és színhű makettje.

- b) Tervezzon megadott életkorúak számára olyan **táblás társasjátékot vagy kártyajátékot**, melynek meghatározó eleme, szereplője a néprajz, népművészet valamely eleme. A beküldött munka lehet valamilyen régi játék jelentősen átdolgozott, újszerű változata (ebben az esetben kérjük megadni az eredeti játékot), de kialakíthat teljesen eredeti játékot is.

A terv lehet szabadkézi, vagy számítógéppel készített.

Beadandó: a játék és doboza eredeti méretű színhű makettje, vagy a kártyajáték karakteres lapjai (legalább 5) eredeti méretben és színben, valamint a szabály leírása.

3. Tárgytervezés, iparművészet

Készítsen olyan **használati tárgyat, eszközt, öltözéket, öltözék-kiegészítőt, vagy iparművészeti alkotást (kerámia, textil, ékszer stb.)**, amely valamilyen, a népi kultúrából átvett, jellemző dologra, tárgyra, anyagra, technikára, mintakincsre épül, ezt alakítja tovább kreatív módon, a mai kor igényének is megfelelően.

Az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat.

Beadandó: Az alkotott tárgy látszati és tervrajza (az anyagok és szerkezet jelölésével), valamint maga a tárgy, vagy anyagszerű térbeli modellje.

Második forduló

- Félalakos portré fekete-fehér tónusos szabadkézi rajza tetszés szerinti technikával, fél íves **(A/2 vagy B/2)** méretben (időtartam 180 perc, elérhető pontszám 40 pont).

Harmadik forduló (döntő)

- Művészettörténeti teszt a népművészet formavilágát teremtő módon felhasználó két alkotónak, **Korniss Dezsőnek** és **Bálint Endrének** művészetéből (időtartam 60 perc, elérhető pontszám 20 pont).
- Feladat a vizuális nyelv kreatív alkalmazásának témaköreiből: alkotóerő, térábrázolás, formaalkotás, színhasználat. (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 20 pont).

A verseny szervezése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (postára adásának) határideje: 2019. január 3. (csütörtök). Kézbesítés (iskolai kézbesítővel): 2019. január 4. (péntek), 10 – 17 óra között.

- A pályamunkákat az előzőekben megadott módon versenyzőnként külön (!) csomagolva kell eljuttatni tértivevényes küldeményként. **A postai illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR).** A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: „OKTV vizuális kultúra pályamunka”.
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Budai Rajziskola bonyolítja le az Oktatási Hivatallal együttműködve.
- A pályamunkákat a versenybizottság értékeli. Az értékelés szempontjai: a mű összhangja, eredetisége, kifejező-, közlő ereje vagy használhatósága; a megformálás és az anyag-, eszközhasználat minősége. Az alkotói naplóban a tudatosságot, az alkotófolyamat rövid ismertetését, ötletek, vázlatok, gyűjtések bemutatását értékeli a versenybizottság. Az értékelés kétszintű. Az első szinten a versenybizottság kiválasztja a további értékelésre bocsátható pályamunkákat (ezen a szinten *pontértékek nem keletkeznek, ezért a tovább nem jutott pályamunkákat 0-val jelezzük*), a második szinten pedig részletes pontozással minősíti, rangsorolja ezeket a műveket.
- A versenybizottság az értékelés második szintjére került pályamunkák összesített pontszáma alapján választja ki a második fordulóra jutó versenyzőket.
- Az első forduló eredményeit az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) juttatjuk el az iskolákba **2019. január 23-áig**, és az Oktatási Hivatal postán is küld értesítést a második fordulóra jutott versenyzőknek.

A második forduló időpontja: 2019. február 15. (péntek), 11 óra.

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A forduló lebonyolítása 11.00 – 14.00 között történik.
- A feladat teljesítését a versenybizottság értékeli az alábbi szempontok alapján: anatómiai hitelesség, kompozíció, formaalakítás, anyag- és eszközhasználat, kifejezőerő. Ezt követően az első és második forduló összesített pontszáma alapján, a lehetséges létszámhatáron belül – szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntő fordulóra jutó versenyzőket.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2019. február 27-éig** értesíti az iskolákat az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) a második forduló eredményeiről.
- A második fordulóra jutott versenyzők művei kiállításra kerülnek. A kiállítás megrendezését a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete bonyolítja le.

A harmadik (döntő) forduló időpontja: 2019. március 22. (péntek), 11 óra.

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A vizuális nyelvi feladat témája a helyszínen kerül kihirdetésre. A művészettörténeti teszt anyagát a középiskolai tananyag mellett elsősorban a kiírásban szereplő téma képezi. A vizuális nyelvi feladat és a művészettörténeti teszt teljesítését a versenybizottság értékeli. Az értékelés főbb szempontjai: kreativitás, térábrázolási, formaalkotási, színhasználati kompetenciák, valamint művészettörténeti tájékozottság, műelemző képesség.
- A verseny végeredményét az első, második és a harmadik (döntő) fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első fordulóban elért összesített pontszám, majd az első forduló pályamunka pontszáma, végül a döntő forduló kreatív feladatának pontszáma határozza meg a helyezést.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2019. április 9-éig** értesíti az iskolákat az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) a döntő eredményeiről.

A vizuális kultúra pályamunkák postán történő visszajuttatására nincs lehetőség. Az első forduló eredményének kiküldésével egy időben az Oktatási Hivatal értesíti az érintett iskolákat arról, hogy a második fordulóba nem jutott versenyzők hol és mikor vehetik át személyesen vagy megbízott által a pályamunkákat. **A kiállításra került pályamunkák visszaadása június elején várható.** Az át nem vett pályamunkák megőrzését az Oktatási Hivatal nem biztosítja.